

TENNISVISIE DORDRECHT

Uitkomsten van werksessies met vertegenwoordigers van alle Dordtse tennisverenigingen

Periode december 2018 – maart 2019

Totstand gebracht met ondersteuning van de KNLTB

TENNISVERENIGING C.C.

DLTC

Dordrechtsche Lawn Tennis Club
opgericht in 1886

TCD

INLEIDING

De 7 Dordtse tennisverenigingen willen vitale en aantrekkelijke verenigingen zijn. Echter, het tennis in Dordrecht heeft de laatste jaren veel leden verloren en op de langere termijn hebben de (meeste) verenigingen onvoldoende middelen om te investeren in de banen en clubgebouw. De tennis heeft altijd “zijn eigen broek opgehouden”, maar dat wordt steeds lastiger. Bij ongewijzigd beleid zal de tennissport verder verzwakken en door onvoldoende aantrekkingskracht nog meer leden kwijt raken. Een aantal verenigingen zullen hierdoor ophouden te bestaan en de tennissport kan haar potentie niet realiseren.

De tennisverenigingen en de stichting die de tennishal beheert hebben besloten gezamenlijk te werken aan een vitale en aantrekkelijke tennissport in Dordrecht, zodat een brede groep Dordtenaren via de tennissport blijft sporten en bewegen.

URGENTIE

De Dordtse tennisverenigingen en de stichting die de tennishal beheert ervaren een grote urgentie om tot een gezamenlijke tennisvisie en samenwerking te komen:

- Er is een sterke teruggang in aantal leden (met name jeugd): veel meer dan in vergelijkbare steden;
- Verenigingen kunnen onvoldoende reserveren voor investeringen in hedendaagse clubgebouwen (Clubgebouwen C.C. en Dash zijn ouder dan 40 jaar);
- Verenigingen hebben geen ruimte voor innovatie in aanbod (DASH) of uitbreiding (Dubbeldam).
- Een aantal verenigingen hebben weinig vrijwilligers, vrijwilligers die 'vergrijzen' en het lukt niet voldoende de leden te betrekken.
- Er is geen financiële ruimte om in te haken op positieve ontwikkelingen zoals padel en all-in-1 tennis voor de jeugd.
- Het aantal leden per baan is afgenomen (van 71 in 2013 naar 57 in 2018 (zonder Dubbeldam)).

Zie analyses vanaf dia 19.

Eigentijds
Clubgebouw

Het speelveld voor de tennissport: 1

- Mensen zijn anders en meer gaan sporten. Het sportaanbod is uitgebreid door de groei van o.a. fitness, bootcamp maar ook het individueel ongebonden sporten zoals bijvoorbeeld hardlopen. Vooral volwassenen sporten minder binnen verenigingen. Alhoewel het marktaandeel van de verenigingssport is teruggelopen, is het aantal verenigingsleden in Nederland maar heel licht gedaald.
- De KNLTB heeft veel leden verloren. Nog steeds is de tennissport in de meeste gemeenten de tweede verenigingssport. In veel steden boven de 80.000 inwoners is het ledenverlies er niet of veel minder.
- Het maatschappelijk belang van sport is groot. Gemeenten leggen bij verenigingen de vraag neer mee te denken over hoe zij als sportvereniging hun maatschappelijk rol kunnen vergroten. Sleutelbegrippen zijn duurzaamheid, toegankelijkheid, kwetsbare doelgroepen, wijkgericht, efficiënt en verantwoord gebruik van 'dure' gemeentelijke gronden. Tennisverenigingen hebben vanuit hun historie vaak onafhankelijk gefunctioneerd. Beleid van de gemeente is gericht op het tot stand brengen van vitale toekomstbestendige sportverenigingen.
- Meer dan 70 procent van de tennisverenigingen is verzelfstandigd. Dit betekent dat de vereniging óf de grond huurt van de gemeente tegen vaak een symbolische huurprijs, of dat de vereniging de grond pacht tegen een 'verenigingsprijs'. De algehele overeenkomst is dat de grondpositie geen of lage kosten heeft en dat de banen en de groenvoorzieningen door de verenigingen zelf worden betaald en verzorgd.

Het speelveld voor de tennissport: 2

- Het aanbod van de tennissport is decennia niet veranderd. Sinds en aantal jaar is de KNLTB bezig het aanbod te innoveren. Dit doet ze door nieuwe competitievormen te introduceren die meer passen bij wat mensen nu willen (kortere competitiewedstrijden). Het jeugdaanbod wordt gelijkgetrokken met hoe het bij andere sporten is geregeld: één jaarlidmaatschap inclusief lessen, competitie en toernooien i.p.v. iedere keer een aparte beslissing voor deelname aan trainingen en competitie.
- De huidige tennisleden zijn niet meer zoals de tennisleden van een decennium geleden. Het gemiddelde tennislid staat meer op de baan waardoor de KNLTB de vroegere baannorm van 90 tot 100 leden per baan heeft verlaagd naar een norm waarbij het aantal leden per baan tot 90 *kan oplopen* zonder dat er een ondergrens wordt genoemd. Veel verenigingen ervaren al teveel baandruk bij 60 of meer senioren per baan. Vroeger was het gewoon 'af te hangen' en een uurtje te wachten; dit is iets dat niet meer in deze tijd past.
- Tennis is één van de duurste sporten kijkende naar een gemiddelde kosten inclusief kleding en tennislessen. Tennisverenigingen lijken een lage contributie te hebben maar schijn bedriegt. Een jeugdlid betaalt wellicht maar 80 euro contributie maar voor 30 tot 40 weken tennisles komt er nog tot 500 euro bij. Er zijn overigens grote verschillen in kosten voor de jeugd veroorzaakt door de kosten van de tennisschool, het vermogen van verenigingen om bij te dragen of de keuze voor 6 of 8 in plaats van 4 kinderen in een les. Er zijn veel verenigingen waar de kosten van een jeugdlidmaatschap inclusief tennisles onder de 250 euro blijft.

KANSEN

De tennisverenigingen zien kansen waar de tennissport op in kan haken.

- Er is een wil tot samenwerking
- Er is betrokkenheid van partners gemeente en KNLTB (initiators tot tennisvisie)
- Er zijn veel mogelijkheden tot versterking aanbod verenigingen en aantrekkingskracht tennissport
- De relatief goede tennisparticipatie in Dordrecht
- Nieuwe ontwikkelingen binnen de tennissport zoals padel en alles-in-1 tennis voor de jeugd
- Sportparkenvisie Dordrecht en streven naar duurzaamheid
- Er is een tennishal die nauw kan samenwerken met de tennisverenigingen zodat deze beter benut kan worden

En, juist omdat er zoveel is blijven liggen is het reëel om te streven naar groei.

Duurzaam
tennispark

EEN GEZAMENLIJKE VISIE IN 3 THEMA'S

De verenigingen zijn gekomen tot een eerste tennisvisie met 3 thema's:

1. Clustering van de verenigingen
2. Versterking jeugdtennis
3. Ontwikkeling modern aanbod

THEMA 1 CLUSTERING VERENIGINGEN

Probleem: er zijn teveel tennisverenigingen met een te laag aantal leden per baan en daardoor een financieel zwakke positie. Hierdoor kan er onvoldoende in het sportaanbod en clubgebouwen geïnvesteerd worden.

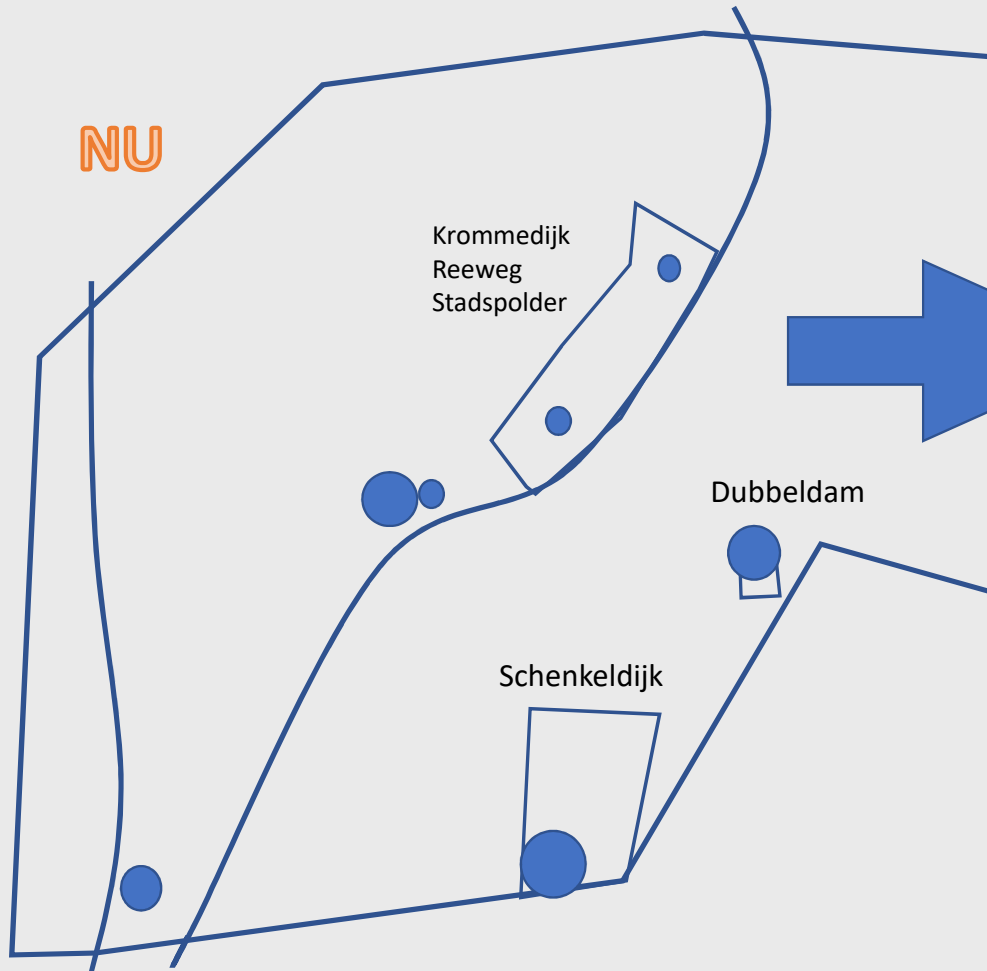
Visie 1: Voor een gezonde toekomst van de Dordtse tennissport is clustering van verenigingen noodzakelijk.

Clustering heeft een groot aantal voordelen:

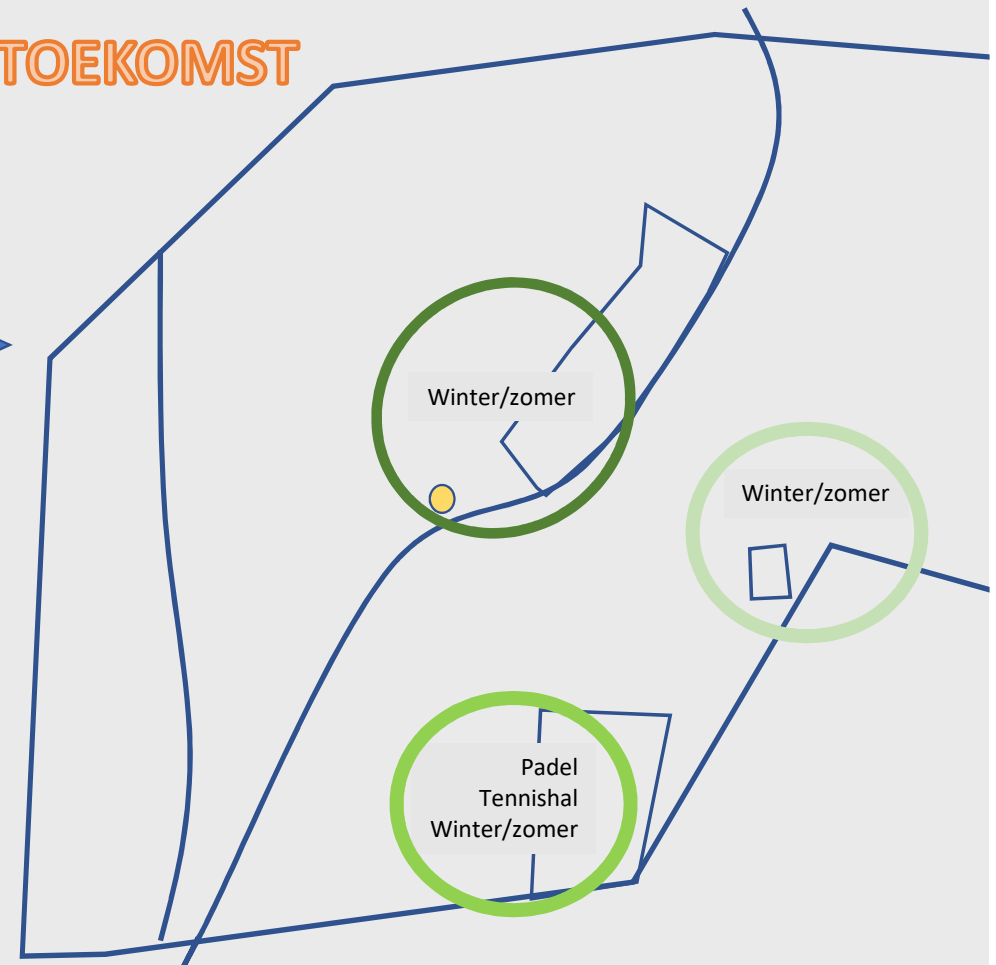
- Meer leden per baan. Gevolg financieel gezonde tennisverenigingen
  - Grotere jeugdafdelingen met beter aanbod
  - Sterkere verenigingen met meer organisatorische kracht
  - Grotere verenigingen kunnen makkelijker taken uitbesteden zoals bar en onderhoud en de service bieden die mensen tegenwoordig willen
  - Betere mogelijkheden tot upgrade accommodaties en mogelijkheden innovatie
- Visie sluit aan bij: Sportparkenbeleid Dordrecht - Sportbeleid sportbedrijf
- Nationale Sportakkoord (minder maar sterkere verenigingen) - Sportraad advies inzake toekomstbestendige sportverenigingen op een multifunctioneel sportpark.

CLUSTERING – op bestaande of nieuwe parken

NU

TOEKOMST

VERENIGINGEN - CLUSTERS MET ONDERSCHEIDENDE PROFILERING

De tennisverenigingen en de tennishal bieden een breed aanbod maar zullen ook verschillende profileringen ontwikkelen. Juist door deze verschillen ontstaat er meer keuze voor inwoners.

De ene vereniging zal meer wijkgericht bezig zijn waarbij de een bredere functie in wijk belangrijk kan zijn (bijvoorbeeld TV Dubbeldam). De andere vereniging kan zich meer richten op ambitie en topsport.

Verschillen kunnen ook ontstaan in mate van zelforganisatie i.r.t. professionalisering of de breedte van het aanbod (denk hierbij aan tennishal en uitbreidingen met padel).

THEMA 2 VERSTERKING JEUGDTENNIS

Probleem: het jeugdtennis in Dordrecht is zwak met te kleine jeugdafdelingen en onvoldoende aantrekkingskracht en sociale functie voor de jeugd.

Visie 2: Door samenwerken en een sterker aanbod dat past bij deze tijd kan de aantrekkingskracht vergroot worden.

- Aanbod van alles-1-tennis het jaarrond (zoals andere sporten: lidmaatschap inclusief lessen, competitie, toernooien etc.)
- Een gezamenlijk opgezet structureel jaarlijks terugkerend schooltennisprogramma i.s.m. tennisscholen en mede ondersteund en mogelijk gemaakt door de gemeente
- Vergaande samenwerking op het gebied van competitie, toernooien, aanbod, promotie, jeugdkampen etc.
- Meer mogelijkheden voor uitleven tennisambities jeugd
- Stimuleren clubgevoel bij de jeugd (geen tennisles maar lid van vereniging)

Visie sluit aan bij: Sportbeleid Sportbedrijf – maatschappelijke doelstellingen gemeente

Alles-in-1 Jeugd Tennis

THEMA 3 ONTWIKKELING MODERN AANBOD

Probleem: Sportconsumptie verschuift van gebonden naar ongebonden, verenigingsleden zijn kritischer en zoeken een balans tussen maatwerk, service en betrokkenheid. Hiernaast is er vraag om waar mogelijk een maatschappelijke rol te spelen. Verenigingen kunnen hier nu onvoldoende op inspelen door een te geringe grootte of onvoldoende financiële middelen.

Visie 3: De tennissport ontwikkelt een aanbod dat aansluit bij wensen van de huidige sporter met meer service, keuze en flexibel aanbod en waar mogelijk vervult zij maatschappelijke functies.

- Ruimte voor innovaties zoals padel (jongere sporter en ongebonden sporters)
- Sterke service kantine (pachter, ruime openingstijden)
- Toegankelijk in prijs en eenvoudig aanbod (alles-in-1)
- Jaarrond tennis en groei competitietennis
- Thuis voelen op de vereniging is weer belangrijk
- Leden willen graag betrokken zijn, maar wel projectmatig met veel eigen inbreng
- Verschuiving rol bestuurders van alles zelf doen naar netwerken
- Toegang Dordtse tennisleden op alle parken

PADEL

DOELSTELLINGEN TENNISVISIE

Doelstelling samenwerking:

- Het versterken van de tennissport door het ontwikkelen en realiseren van een gezamenlijke visie.
- Het betrekken van gemeente, KNLTB en andere partners bij het verwezenlijken van deze visie.

Het ultieme doel: een toekomstbestendige tennissport.

Inhoudelijke doelstellingen:

- Sterke en financieel gezonde tennisverenigingen met voldoende leden en vermogen te investeren in eigentijdse tennisparken en duurzaamheid
- Sterke jeugdafdelingen die de jeugd in alle leeftijden kan binden met een jaarrond toegankelijk aanbod
- Een tennissport met veel aantrekkingskracht en goede naam waar ouders van weten dat hun kind in goede handen is
- Tennisverenigingen met ieder een eigen profiel zodat er een keus is voor een bredere laag van de bevolking
- Kwantitatieve doelstelling aantal leden: Het niveau van 2013 met 3000 seniorleden en 600 jeugdleden.

ROLLEN PARTNERS

Rol gemeente:

- Faciliteren accommodatiebehoeften
- Facilitering ruimtevragen en grondterugname/-herbestemming bij clustering
- Faciliteren ondersteuning met o.a. buurtsportcoaches
- Scheppen voorwaarden voor toekomstbestendige verenigingssport
- Ondersteuning ontwikkeling samenwerking

Rol KNLTB:

- Ondersteuning ontwikkeling alles-in-1 jeugdtennis
- Ondersteuning samenwerking in proces en kennis
- Ontwikkeling bestuurskracht van de verenigingen

Rol verenigingen:

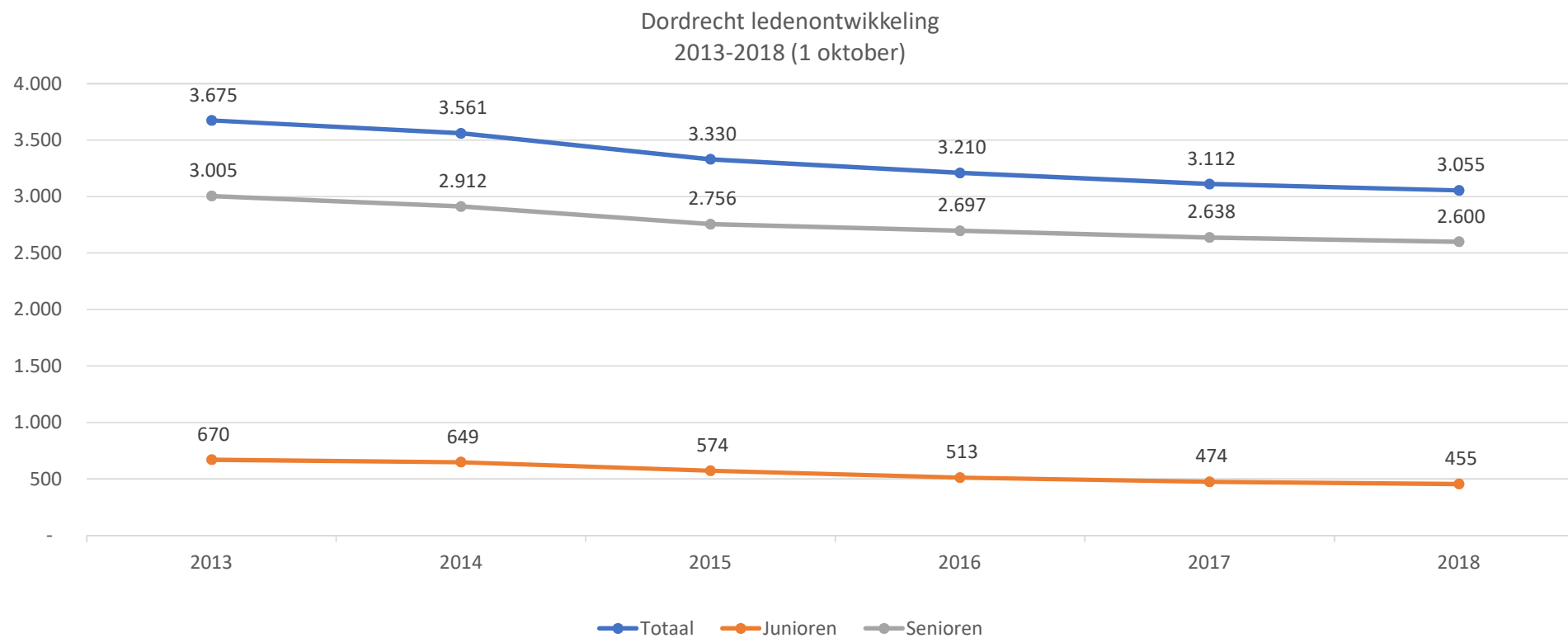
- Initiatorrol voor ontwikkelingen Dordtse tennissport
- Ontwikkeling onderlinge samenwerking
- Activeren mogelijkheden en middelen binnen de vereniging en bij partners

Analyses Dordrecht

Ledenontwikkeling Dordrecht

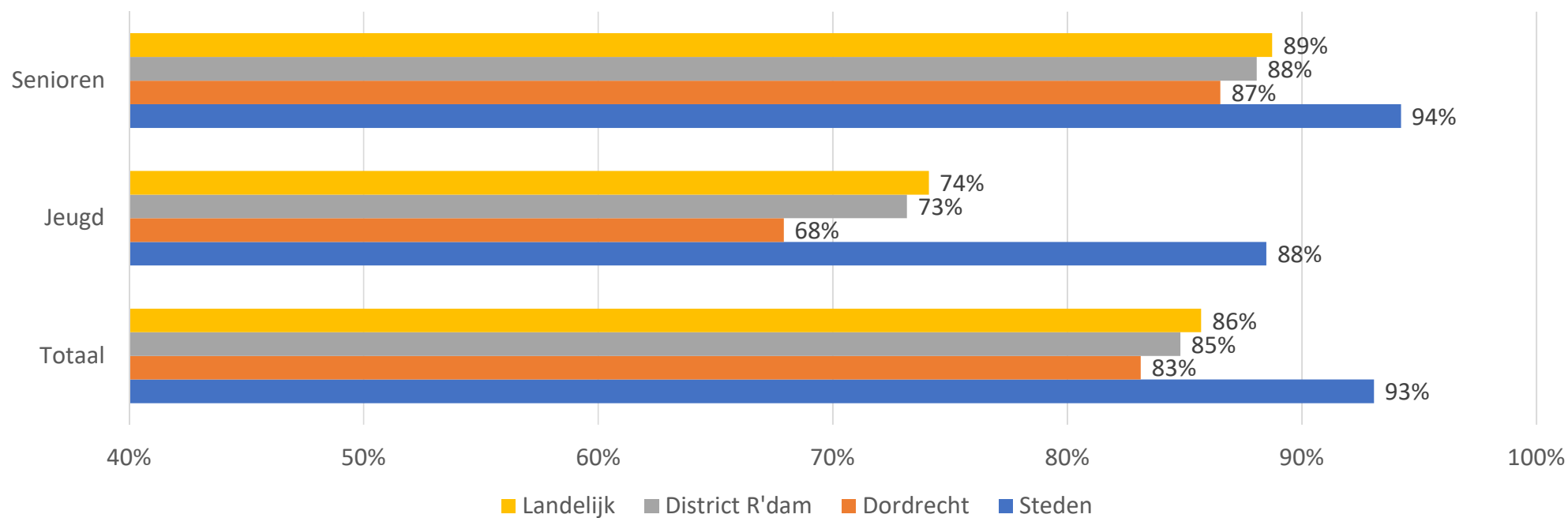
De terugloop in ledenaantal vlakt af.

Ledenontwikkelingen – vergelijking -

Het tennis in Dordrecht doet het in alle vergelijkingen minder.

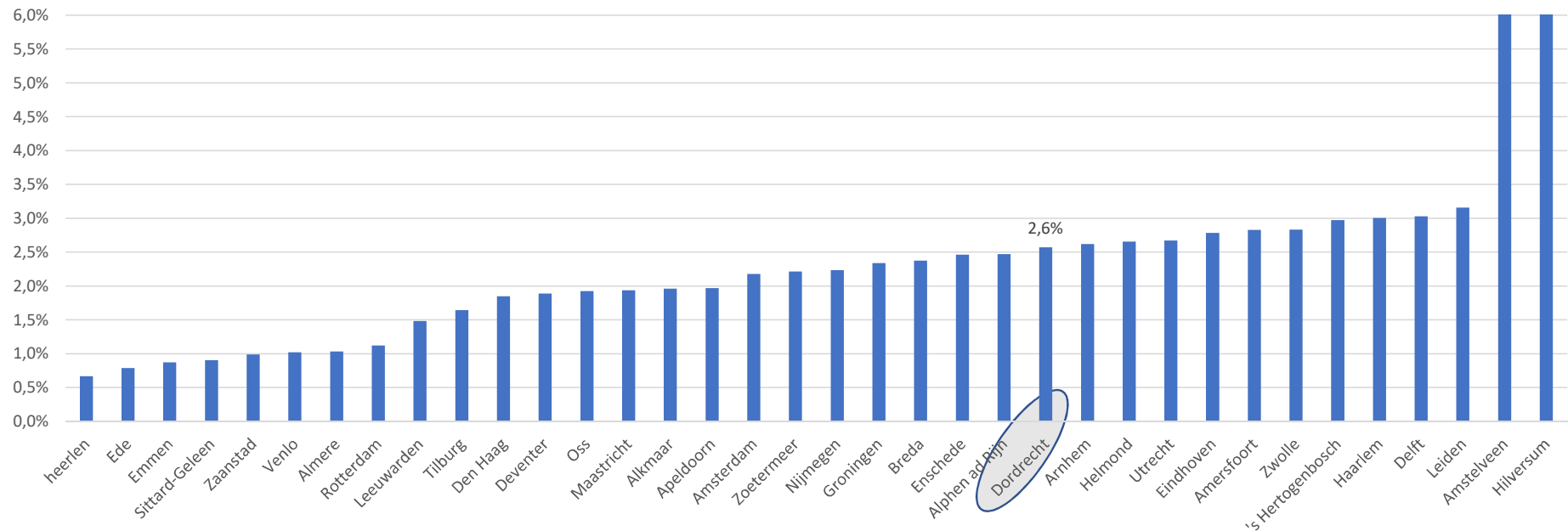
Ledenontwikkeling
Index 2013 (2018)

Tennispenetratie 80.000+ steden

Dordrecht zit in de middengroep qua percentage inwoners dat tennist. Dit wijst op een tennistraditie.

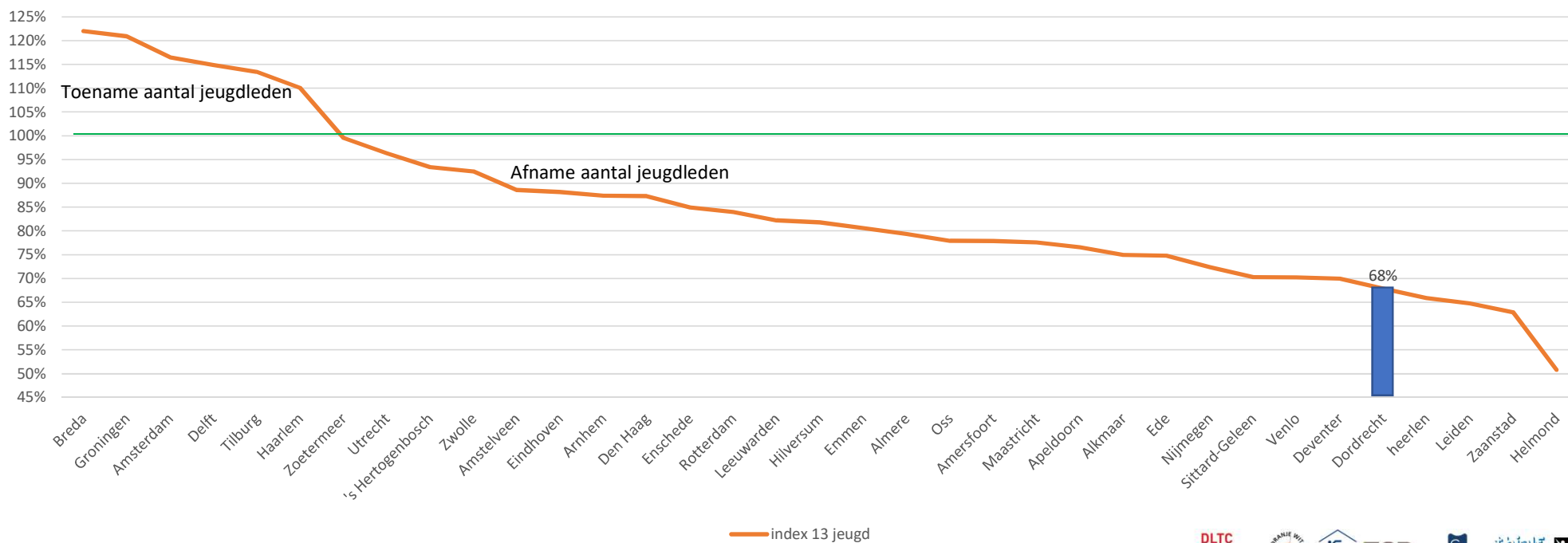
Tennispenetratie Dordrecht 2018

Vergelijking jeugd en senioren index steden

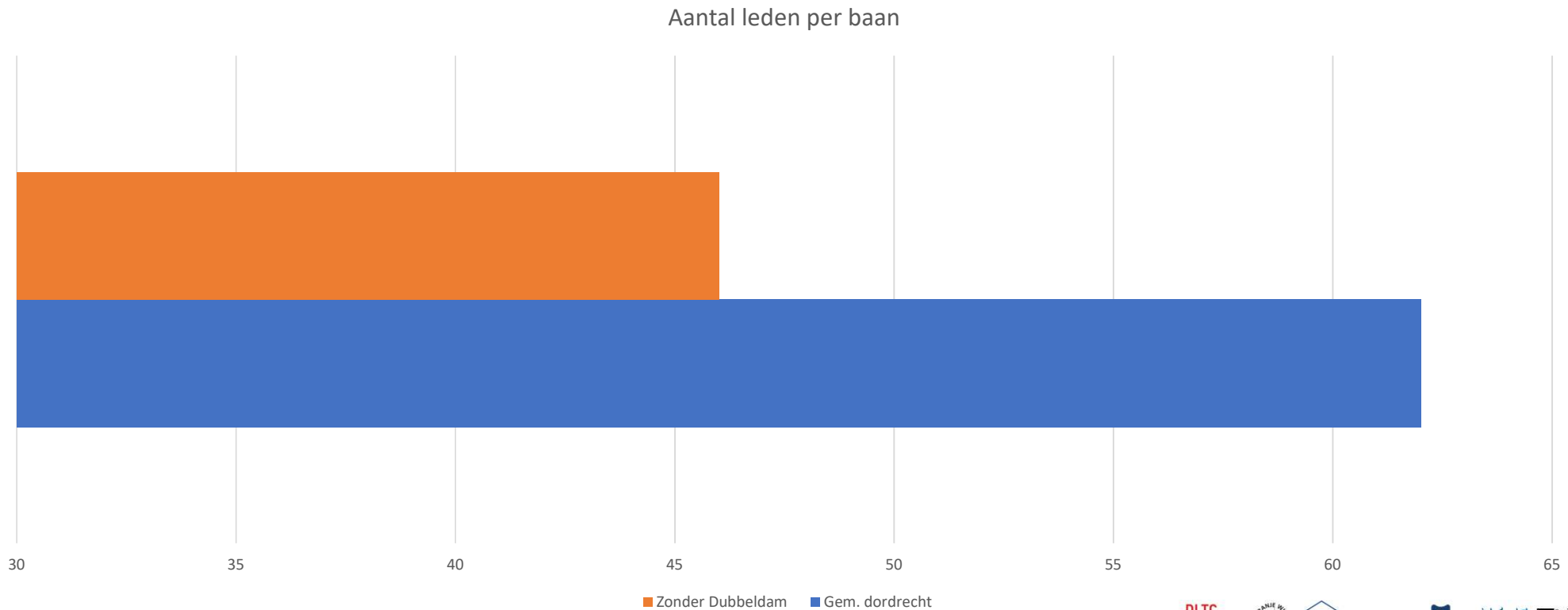
Dordrecht zit in de achterhoede betreffende ontwikkeling (index 2013) jeugdtennis (31ste van 35 steden). Dit wil zeggen dat Dordrecht in 2018 68% van de jeugd ledenaantallen heeft van 2013.

Vergelijking jeugd index 2013 (2018)
Steden inwoners > 80.000

Aantal leden per baan

Het aantal leden per baan is laag in Dordrecht. Vooral als Dubbeldam als uitzondering buiten beschouwing wordt gelaten. Consequentie is meestal dat er onvoldoende gereserveerd kan worden voor banen én clubgebouw.

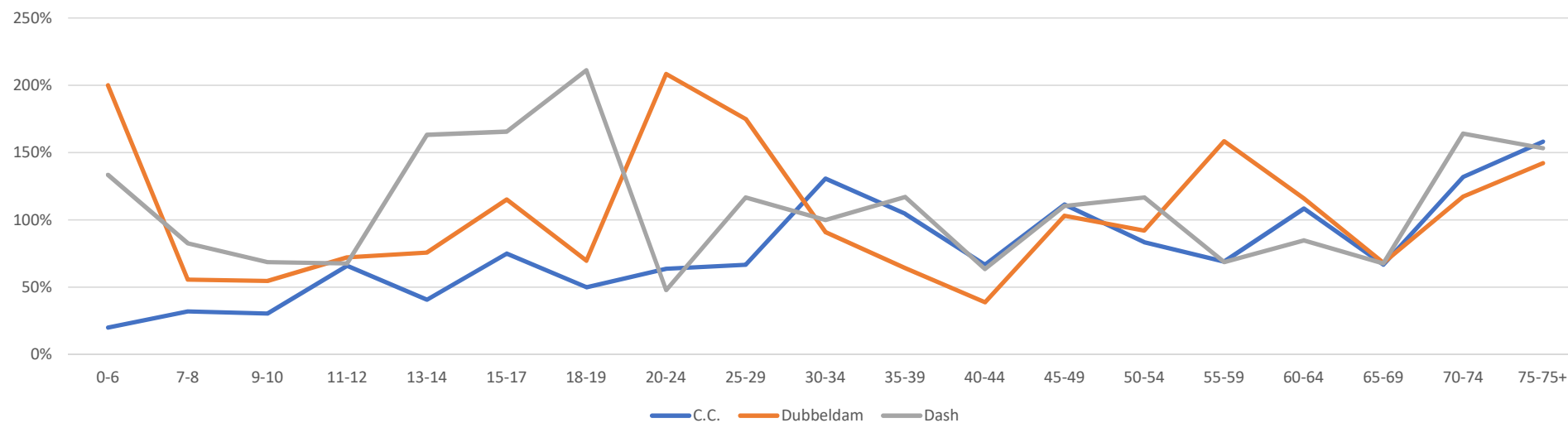

Verschillen in ontwikkelingen – 3 grootste TV's -

Er zijn verschillen tussen tennisverenigingen. Een vereniging maakt een sterke ontwikkeling door bij de tieners, een andere vereniging doet het vooral goed bij de twintigers. Een derde vereniging laat een gelijkmatige ontwikkeling zien vanaf de dertigers.

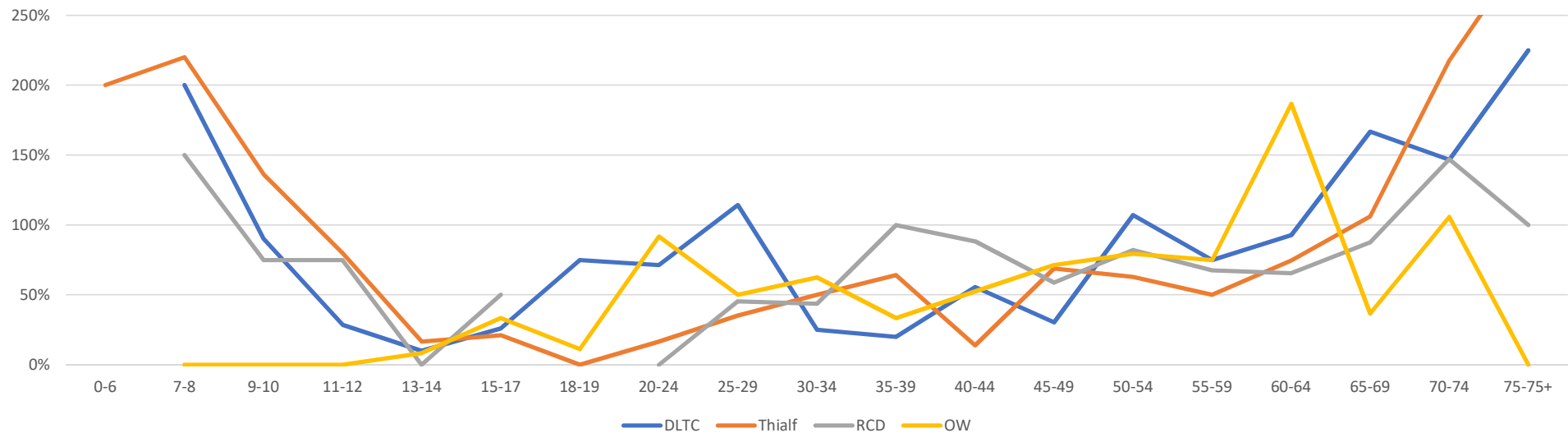
Index 2013 tennisontwikkelingen 3 grootste tennisverenigingen in dordrecht

Verschillen in ontwikkelingen – 4 overige TV's -

Bij jongste jeugd hebben er positieve ontwikkelingen plaatsgevonden. Bij de tieners zijn de ontwikkelingen niet goed geweest. Er is een ledentoeename bij de oudere leeftijdsgroepen.

Index 2013 ontwikkelingen 4 overige tennisverenigingen

Conclusie Analyses

- Het tennis in Dordrecht doet het in allerlei vergelijkingen niet goed. Vooral het jeugdtennis heeft sinds 2013 geen goede ontwikkeling doorgemaakt.
- Het aantal leden per baan is laag. Dit gaat op den duur financieringsproblemen veroorzaken en daardoor de ontwikkeling van tennis tegenhouden.
- De tennispennetratie is 2,6% en dat is redelijk goed. In het verleden heeft deze boven 3,5% gelegen. Dit duidt op voldoende aanwezige tennistraditie.